

Vastuvõetus Ahtme Kooli õppenõukogus 31.08.2017 otsusega nr. 5
Kooskõlastatud Ahtme Kooli hoolekogus 01.06.2017 otsusega nr. 2

AHTME KOOLI LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

Ahtme Kooli õppekava on Ahtme Kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav kooli koduleheküljel ja õpetajatetoas.

Lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõppe korraldamisel lähtutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 15 lõike 2, „Põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava” VV määruse nr.182 ning „Põhikooli riikliku õppekava” VV määruse nr. 1 alusel kehtestatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud põhihariduse alusväärtustest, õppe- ja kasvatuse eesmärkidest, õppimiskäsitusest, hindamis põhimõtetest, nõuetest õpikeskkonnale ning õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldusest, võttes arvesse erisusi ning õpilaste arenguvajaduste rõhuasetusi ning kooli arengukavast.

Ahtme Kooli õppekavas on üldosa ning lihtsustatud, toimetuleku ja hooldusõppe ainekavad lisadena.

1. ÕPPE- KASVATUSTEGEVUSE EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED.

Lihtsustatud õpet rakendatakse kerge intellektipuudega õpilastele, toimetulekuõpet mõõduka intellektipuudega õpilastele ning hooldusõpet raske ja sügava intellektipuudega õpilastele.

Vastavalt Ahtme Kooli põhimäärusele on kooli ülesanne tagada erivajadustega lastele kvaliteetne õppekeskkond, võimetekohane areng ja edukas sotsialiseerimine kaasaegsetes tingimustes.

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end riigi kodanikuna/elanikuna.

Toimetulekuõppe põhiülesanne on toetada mõõduka intellektipuudega õpilase arengut kodanikuks/elanikuks, kes tuleb eluga toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd.

Hooldusõppe põhiülesanne on sügava ja raske intellektipuudega lapsel olemasolevate funktsioonide ja oskuste säilitamine ja arendamine, et tagada harjumuspäras keskkonnas tema potentsiaalile vastav järjest iseseisvam toimimine.

Lisades esitatakse õppe-eesmärgid, oodatavad õpitulemused:

- 1) lihtsustatud õppe puhul (lisa 1);
- 2) toimetulekuõppe puhul (lisa 2);
- 3) hooldusõppe puhul (lisa 3).

Eesmärgid:

- 1) Iga õpilase võimete hea tundmine ning võimetest lähtuvalt jõukohaste tegevuste planeerimine.
- 2) Ahtme Kooli arendamine Ida-Viru maakonna oskusteabekeskuseks.

- 3) Ahtme Kooli üleminek osalisele eestikeelsele õpetamisele. Vene emakeelega õpilastega töötavad kakskeelsed õpetajad.
- 4) Ahtme Kool tagab kogu kooliperale koolis viibimise ajal turvalise ja meeldiva õhkkonna, mis toetab õpimotivatsiooni- ja tahtet, arengut ja häid suhteid.
- 5) Koostöö arendamine erinevate partneritega, et luua soodsad tingimused koolis ja pärast kooli õpingute jätkamiseks (Kooli, pere ja kutseõppeasutuste (omavalitsuse) koostöö, eelkutsuõpe).
- 6) Iga õpilase eripära arvestamine (kooli ja kooliväliste spetsialistide tihe koostöö. Iga õpilase kohta peetakse arengukaarti, mis annab ülevaate lõpetaja iseseisvusest ning võimetest ja oskustest.

1.1. Kooli alusväärtused ja eripära

Ahtme Kooli õppekava olulised hariduse alusväärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses“, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

Ahtme Kool on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigikool hariduslike erivajadustega õpilastele.

Kooli teeninduspiirkonda kuulub Ida-Viru maakond. Teiste omavalitsuste piirkondades elavaid lapsi võetakse kooli juhul, kui on nõustamiskomisjoni otsus ja vanemate soov.

Ahtme Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste individuaalsete võimete arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Ahtme Kool tagab igale HEV- õpilasele võimetekohase põhihariduse ning võimalikult hea toimetuleku edaspidises elus. Oma igapäevatoos lähtume põhimõttest, et koolis on kooliperel emotsionaalselt ja füüsiliselt turvaline olla. Ahtme Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, toetab intellektipuudega õpilase kujunemist Eesti kodunikuks/elanikuks. Ahtme Kooli lõpetajad on võimalikult iseseisvalt toimetulevad ja võimalusel jätkavad õpinguid järgmisel haridusastmel.

Ahtme Kooli jaoks on tähtis pidev koostöö teiste õppeasutustega, mille eesmärk on õigeaegne erivajadustega laste väljaselgitamine ja neile individuaalse professionaalse vajadustele vastava abi osutamine, et iga laps areneks ja õpiks tingimustes, mis talle kõige paremini sobivad.

Koolis on head tingimused loovteraapia (muusikateraapia, kunsti- ja värviteraapia, ravivõimlemine, rahuruumid) ja käeliste tegevuste (puidutöötlemine, saviteraapia, kodundus, õppekööök) läbiviimiseks.

Kooli territooriumil on aiaga piiratud, õpilaste võimete vastav mänguväljak ning õuesõppe klass.

Ahtme Kooli õpilased osalevad erinevates, sh rahvusvahelistes projektides, mis annab võimaluse sotsialiseeruda ühiskonnas ning olla ja tunda ennast selle osana.

2. ÕPPEKORRALDUS

Õppetöö Ahtme Koolis toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel – lihtsustatud õpe, toimetulekuõpe ja hooldusõpe.

Koolis rakendatakse traditsioonilist klassiõpet.

Õppe ja kasvatus korraldusel lähtutakse riiklikus õppekavas esitatud nõuetest. Valdavalt õpitakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis, õues või väljaspool kooli ekskursioonina.

Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini.

Õppeaasta koosneb õppeperioodidest ja koolivaheaegadest. Õppeperioodide kestus vastab haridus- ja teadusministri kehtestatud määrusele. Õppeaasta jooksul on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses.

Õppeperioodides on kokku vähemalt 175 õppepäeva.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva.

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas ettenähtud ajavahemik. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.

2.1. Õppe ja kasvatus korraldus lihtsustatud õppes

Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel.

- Õppetöö toimub põhikooli lihtsustatud riikliku ja kooli õppekava alusel.
- Koolis rakendatakse traditsioonilist klassiõpet.
- Õppetöö toimub eesti ja vene keeles.
- Õppetöö toimub tunnijaotusplaani alusel.

Eesti õppekeelega klassides võõrkeelena õpetatakse inglise või vene keelt, mille valib kool, arvestades oma võimalusi ja õpilaste soove. Võõrkeele õpe algab 5. klassist.

Vene õppekeelega klassides õpetatakse eesti keelt kui teist keelt alates kolmandast klassist.

Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.

2.2. Õppe ja kasvatus korraldus toimetulekuõppes:

Toimetulekuõppel olevatele õpilastele koostatakse individuaalne õppekava, mille aluseks on arengutasemetes kirjeldatud tegevused ning teemad. Toimetulekuõppel olev õpilane liigub igal õppeaastal järgmisesse klassi, kuid õppesisu ja taotletavad pädevused valitakse vastavalt õpilase individuaalsele arengutasemele.

Õppe ja kasvatus ajakasutus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse kooli õppekavas, arvestades „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning tunnijaotusplaani.

Lapsevanema poolt hiljemalt 9. klassi esimesel poolaastal esitatud põhjendatud taotluse alusel võib õppenõukogu otsusega pikendada õpilase õppeaega kahe õppeaasta võrra kuni 32 nädalatunni ulatuses igal õppeaastal. Täiendavate õppeaastate õppeainete kohta koostatakse jätkuvalt õpilasele individuaalne õppekava.

2.3. Õppe ja kasvatuse korraldus hooldusõppes.

Õpetus jaguneb tegevusvaldkondadeks, mis realiseeritakse praktiliste tegevuste käigus.

Hooldusõppe puhul lähtutakse iga õpilase arengutasemest ja õppekavas fikseeritud tegevusvaldkondadest kolmel tasandil. Iga õpilasele koostatakse lähtuvalt võimetest individuaalne õppekava. Õppe- ja arendustegevus planeeritakse tegevusvaldkonniti. Kogu õpe võib toimuda üleminekuga ühelt arengutasemelt teisele või ainult ühe arengutaseme piires.

Õpetegevus korraldatakse üldjuhul õpperühmadena, kus arvestatakse iga lapse arengutaset ja individuaalsust ning kus on tagatud individuaalne lähenemine. Õppetööd rühmas viivad läbi õpetaja ja abiõpetaja(d).

2.4. Tunnijaotusplaan õppeaineti

Õppeained jagunevad kohustuslikeks õppeaineteks ja valikaineteks

2.4.1. Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Klassid	Õppetundide arv nädalas								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Õppeained									
Eesti keel / Vene keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Eesti keel teise keelena			2	2	2	2	2	2	2
Võõrkeel					2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

2.4.2. Toimetulekuõppe tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

Ained	Klassid										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	PA1	PA2
Elu- ja toimetulekuõpe	4	5	5	5	7	7	6	6	6	6	6
Eesti keel / Vene keel	4	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Matemaatika	2	3	4	4	5	5	4	4	4	4	4
Kunst ja käeline tegevus	5	5	5	5	5	2	2	2	2	2	2
Muusikaõpetus	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tööõpe						5	5	7	7	7	7
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rütmika	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Valikained											
Eesti keel teise keelena/Vene keel							2	2	2	2	2
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32	32	32

2.4.3. Hooldusõppe tunnijaotusplaan

Tegevusvaldkonnad	Arenguastmed	PA1	PA2
-------------------	--------------	-----	-----

	I	II	III		
Sotsiaalsed oskused	5	5	5	5	5
Motoorika	5	5	5	5	5
Kommunikatsioon	5	5	5	5	5
Kognitiivsed oskused	5	5	5	5	5
Lubatud koormus	20	20	20	20	20

2.5. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks. Läbivate teemade sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad, mis on fikseeritud riiklikus õppekavas, kehtivad jõukohastatult lihtsustatud ja toimetuleku õppe korral, kohandades neid vastavalt laste võimetele ja kooli eripärale.

Läbivate teemade õpetus realiseerub eelkõige kooli tegevuse, õppe- ja kasvatustöö ning huvitegevuse kaudu, mis kajastub õpetajate ja kasvatajate töökavades.

Läbivatest teemadest lähtudes viiakse läbi ülekoollisi teemanädalaid/päevi, üritusi või projekte (nt traditsioonilised riiklike tähtpäevade/pühade ja rahvakalendri tähtpäevade tähistamisega seotud kontserdid, viktoriinid, aktused, temaatilised õppekäigud päästkeskustesse, lisaku ja Kauksi looduskeskustesse, teatrietenduste ja töötubade külastamine, õppeaasta lõpus vanapaberi kogumine).

2.5.1. LÕK läbivad teemad

2.5.1.1. Eesti/vene keel

Keele valdkonna õppeaine eesmärgiseade, õpitulemuste ning õppesisu kavandamisel on silmas peetud kõiki õppekava läbivaid teemasid olenevalt kooliastmest, õppeaine spetsiifikast ja seostest ühe või teise läbiva teemaga.

Läbivad teemad **Väärtused ja kõlblus** ning **Kultuuriline identiteet** on teemad, mille käsitlemise eesmärgiks on kujundada oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust väärtustav ning salliv kodanik, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli. Teemasid ja probleeme käsitletakse vastavasisuliste lugemispalade/teabetekstide analüüsi kaudu.

Läbiva teema **Eluks ettevalmistus ja kutsevalik** on õpilaste õpetamisel üks olulisematest teemadest ning selle eesmärgiseadega on kooskõlas kõik taotletavad pädevused: õpipädevus, funktsionaalne lugemisoskus, suuline ja kirjalik väljendusoskus.

Mina kui kodanik, teema, mille kaudu kujundatakse inimest, kes tunneb end väärtusliku ühiskonnaliikmena. Teema käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes teadvustab oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning toetavad mõistlike otsuste tegemist kutsevalikul; kellel on kujunenud positiivne hoiak õppimisele ning kes on valmis tööalaseks täiend- ja ümberõppeks muutuvast elu- ja töökeskkonnas.

Läbivate teemade **Keskkond ja jätkusuutlik areng** ning **Tervis ja ohutus** käsitlemisel taotleb õpilase kujunemist emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on oma võimaluste piires sotsiaalselt aktiivne, võimalikult keskkonnateadlik, vastutustundlik ning tervist ja turvalisust väärtustav ning oma teadmiste piires vastavalt käituv inimene.

Eesti/vene keele õpetamisel toetatakse neid arengusuundumusi lugemiseks valitud teemakohaste tekstide, sh meediatekstide analüüsiga.

Läbiva teema **Teabekeskkond** käsitlemine hõlmab kaasaegsetest allikatest (sh Internetist) teabe hankimise oskuse kujundamist, teabe kriitilist hindamist ja kasutamist omandatud oskuste ja võimaluste piires nii keeleteadmiste ning õppeteemakohaste teadmiste laiendamiseks kui ka tekstiloomes.

2.5.1.2. Võõrkeel

Võõrkeelte valdkonna ained kajastavad erinevates kooliastmes õpiesmärke ja teemasid, mis toetavad õpilase algatusvõimet, mõtteaktiivsust ning läbivate teemade omandamist, kasutades selleks sobivaid võõrkeelseid (autentseid) alustekste ning erinevaid pädevusi arendavaid töömeetodeid.

Eelkõige on läbivad teemad seotud alljärgnevate teemavaldkondadega:

- 1) „Õppimine ja töö” – **eluks ettevalmistus ja kutsevalik**;
- 2) „Kodukoht Eesti” – **keskkond ja jätkusuutlik areng**;
- 3) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö” – **tervis ja ohutus**;
- 4) „Mina ja teised”, „Kodu ja lähiümbrus”, „Kodukoht Eesti”, „Igapäevaelu. Õppimine ja töö”, „Riigid ja nende kultuur”, „Vaba aeg” – **väärtused ja kõlblus**.

2.5.1.3. Matemaatika

Läbiv teema **„Eluks ettevalmistus ja kutsevalik”** seostub matemaatika õppimisel järk-järgult kujundatava õppimise vajaduse tajumise ning iseseisva õppimise oskuse arendamise kaudu. Sama läbiv teema seondub näiteks ka matemaatikatundides hindamise kaudu antava hinnanguga õpilase võimele abstraktselt ja loogiliselt mõelda, mis on üks olulisemaid edasise karjääri planeerimise lähtetingimusi. Õpilast suunatakse arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkaimise oskusi.

Läbiva teema **„Keskkond ja jätkusuutlik areng”** probleemistik jõuab matemaatikakursusesse eelkõige ülesannete kaudu, milles kasutatakse reaalseid andmeid keskkonnaressursside kasutamise kohta. Neid andmeid analüüsid arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ning õpetatakse väärtustama elukeskkonda. Matemaatikaõpetajate eeskujul järgides õpivad õpilased võtma isiklikku vastutust jätkusuutliku tuleviku eest ning omandama sellekohaseid väärtushinnanguid ja käitumisnorme. Kujundatakse kriitilist mõtlemist ning probleemide lahendamise oskust, hinnatakse kriitiliselt keskkonda ja inimarengu perspektiive. Selle teema käsitlemisel on tähtsal kohal protsentarvutus, muutumist ja seoseid kirjeldav matemaatika ning statistika elemendid.

Läbiv teema **„Tervis ja ohutus”** realiseerub ohutus- ja tervishoiualaseid reaalseid andmeid sisaldavate ülesannete kaudu (nt liikluskeskkonna, liiklejate ja sõidukite liikumisega seotud tekstülesanded, muid riskitegureid käsitlevate andmetega protsentülesanded ja graafikud). Eriti tähtis on kiirusest tulenevate õnnetusjuhtumite põhjuste analüüs. Matemaatika sisemine loogika, meetod ja süsteemne ülesehitus on iseenesest olulised inimest kujundavad tegurid.

Teema **„Väärtused ja kõlblus”** kulgeb eelkõige selle kõlbelse komponendiga – korralikkuse, hoolsuse, süstemaatilisuse, järjekindluse, püsivuse ja aususe kasvatamisega. Õpetaja eeskujul on oluline roll tolerantse suhtumise kujunemisel erinevate võimetega kaaslastesse.

2.5.1.4. Loodusõpetus

Loodusainel on kandev roll läbiva teema **„Keskkond ja jätkusuutlik areng”** elluviimisel.

Teema **„Eluks ettevalmistus ja kutsevalik”**. Loodusteadusharidus on osa üldharidusest, mis on oluline õpilaste arengule. Loodusaines omandatud teadmised, oskused ja hoiakud lõimituna teistes õppeainetes omandatuga on aluseks sisemiselt motiveeritud elukestvale õppimisele.

Loodusainet õpetades kasvatatakse õpilaste teadlikkust karjäärivõimalustest.

Teema **„Tervis ja ohutus”**. Loodusaine õppimine aitab õpilastel mõista tervete eluviiside ja tervisliku toitumise tähtsust ning mõista keskkonda ja tervise seoseid. Loodusaine õppimine praktiliste tööde kaudu arendab õpilaste oskust rakendada ohutusnõudeid.

Teema **„Väärtused ja kõlblus”**. Loodusteaduslike teadmiste ja oskuste alusel kujunevad elu ning elukeskkonna säilitamiseks vajalikud väärtushinnangud.

2.5.1.5. Inimeseõpetus

Läbiva teema **„Eluks ettevalmistus ja kutsevalik”** käsitlemisega aidatakse õpilasel kujuneda isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elukaiku teadlike otsuste kaudu, et teha mõistlikke kutsevalikuid.

Läbiva teemaga „**Keskkond ja jätkusuutlik areng**” toetatakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes püüab leida lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele, pidades silmas nende jätkusuutlikkust.

Läbiva teema „**Tervis ja ohutus**” käsitlemisega toetatakse õpilase kasvamist ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline käituma turvaliselt ning kujundama tervet keskkonda.

Läbiva teemaga „**Väärtused ja kõlblus**” taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb nüüdisajal rahvusvaheliselt üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

2.5.1.6. Kunstiõpetus. Muusikaõpetus

Kunsti- ja muusikaõpetusse on võimalik kaasata kõiki läbivaid teemasid

Teema „**Väärtused ja kõlblus**”. Õppesisus ja -tegevustes tutvutakse kohaliku ja maailma kultuuripärandiga, teadvustatakse kultuuri rolli igapäevaelus, kujundatakse avatud ja lugupidavat suhtumist nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse. Väärtustatakse uute ideede ning isiklike kogemuste ja emotsioonide loominguulist väljendamist. Õpilasi suunatakse osalema ühiseid väärtusi kujundavatel kunstisündmustel (näitused, muuseumid, kontserdid ja etendused). Tähtis on noorte endi osalemine/esinemine üritustel ja õpilastööde näitustel.

Teemaga „**Eluks ettevalmistus ja kutsevalik**” seondub oma võimete ja huvide teadvustamine, nii ainespetsiifiliste kui ka üldisemate mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiatega, sh õpioskuste omandamine. Tutvutakse kunsti mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus ning kunstiga seotud elukutsetega. Kunstiõpetuses teadvustatakse kunstitegevuste emotsionaalselt tasakaalustavat mõju, neist võivad alguse saada elu jooksul püsivad harrastused. See lõimub nii elukestva õppe põhimõtte teadvustamise kui ka läbiva teemaga „**Tervis ja ohutus**”. Kasutatakse paljusid materjale, töövahendeid ja instrumente, mille juures tuleb järgida ohutuse ning otstarbekuse printsiipe.

Jälgitakse enda tervise ja ohutuse nõudeid tööprotsessis, suurt tähelepanu pööratakse erinevatele keskkondadele ja nende teadlikule kasutamisele. Kunsti -ja muusikaõpetuse eriline panus teema „**Keskkonna ja jätkusuutlik areng**” käsitlemisel on valdkondliku vaatenurga lisamine. See hõlmab mitmekülgsed oskusi nagu info leidmine kunsti kohta, visuaalse kommunikatsiooni väljendusvahendid, keskkonna visuaalne kujundamine. Tutvutakse andmebaasidega, meediakeskkonna võimaluste ja ohtudega ning autorikaitse küsimustega.

2.5.1.7. Kehaline kasvatus

Läbiva teema „**Tervis ja ohutus**” puhul on kehalisel kasvatusel kanda oluline osa. Tervislikuks eluviisiks vajalike teadmiste, arusaamade, oskuste ja kogemuste omandamist toetatakse nii aineõppes kui ka tunnivälises tegevuses, samuti füüsilise ja sotsiaalse õpikeskkonna loomise kaudu.

Läbivat teemat „**Eluks ettevalmistus ja kutsevalik**” toetatakse kehalises kasvatuses õpilaste innustamisega olema terve ning kandma muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas hoolt oma töövõime suurendamise eest. Võimekuse ja huvi ilmnemise korral mõne spordi- ja/või liikumisharrastuse vastu juhatakse õpilast selle alaga süvendatult tegelema.

Läbivat teemat „**Keskkond ja jätkusuutlik areng**” aitab kehalises kasvatuses ellu viia väljas (looduses) harrastatavate spordialadega tegelemine, mis väärtustab ümbritsevat ning soodustab õpilase kujunemist keskkonnateadlikuks liikumise harrastajaks.

Läbiv teema „**Väärtused ja kõlblus**” seostub ausa mängu põhimõtete järgimisega kehalises kasvatuses ning tunnivälises sportlikus tegevuses. Sportlikus tegevuses kehtivate reeglite mõistmine ja nende järgimine toetab õpilase kujunemist kõlbliseks isiksuseks.

2.5.1.8. Tööõpetus

Tööõpetus seostub kõigi läbivate teemadega.

„**Eluks ettevalmistus ja kutsevalik**”. Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis aitab tunnetada pideva õppimise vajadust. Oma ideede rakendamiseks tehnoloogiliste võimaluste valimine, töö kavandamine ning üksi ja üheskoos töötamine aitavad arendada ning analüüsida oma töövõimeid.

„Keskond ja jätkusuutlik areng“. Tähtis on toodet valmistades kasutada säästlikult nii looduslikke kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele. Jäätmete sorteerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid tundides aitavad kinnistada ökoloogiateadmisi.

„Tervis ja ohutus“. Erinevate tööliikide puhul on vaja tutvuda tööohutusega ning arvestada ohutusnõudeid. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitude praktiline valmistamine loovad aluse terviseteadlikule käitumisele.

„Väärtused ja kõlblus“. Tehnoloogiaainetes kujuneb väärtustav suhtumine töösse ning töö tegijasse. Rühmas töötamine annab väärtuslikke kogemusi üksteise arvestamisel, organiseerimisoskuse arendamisel ning võimalike konfliktide lahendamisel. Kodunduse etiketiteemade kaudu kujundatakse praktilisi käitumisoskusi erinevates situatsioonides, õpitakse mõistma käitumisvalikute põhjusi ja võimalikke tagajärgi.

2.5.2. TÕK läbivad teemad

I arengutase

2.5.2.1. Läbiv teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saada loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saada inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise;
- 4) hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

* Läbiva teema käsitlemine tugineb õpilase kogemustele, igapäeva elu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

2.5.2.2. Läbiv teema „Teabekeskond“

Õpilast suunatakse:

- 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 2) kujundama teabeotsingumeetodeid.

* Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Kasutatakse eelkõige frontaalset õpetamise meetodit ning mängulisi arvutiprogramme.

2.5.2.3. Läbiv teema „Tervis ja ohutus“

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama abiteenuseid.

ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;

5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid.

* Läbiva teema käsitlemisel pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjuseid oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt.

2.5.2.4. Läviv teema „Väärtused ja kõlblus“

Õpilast suunatakse:

1) tunnustama väärtusi, kõlbalisi norme ja viisakusreegleid.

* Läviva teema käsitlemisel on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu.

II arengutase

2.5.2.5. Läviv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“

Õpilast suunatakse:

1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;

2) aru saama inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;

3) arutlema keskkonnaprobleemide üle kodukoha tasandil;

4) kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise;

5) hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

* Läviva teema käsitlemine tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatus kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

2.5.2.6. Läviv teema „Teabekeskkond“

Õpilast suunatakse:

1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;

2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid;

3) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise tõhustamiseks.

* Õpilane õpib eristama olulisi teateid ebaolulistest. Läviva teema käsitlemisel õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme.

2.5.2.7. Läviv teema „Tervis ja ohutus“

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;

2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;

3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;

4) leidma ning kasutama abiteenuseid;

5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- 6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

* Läbiva teema käsitlemisel pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seondvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjuseid oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt.

2.5.2.8. Läviv teema „Väärtused ja kõlblus“

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma.

* Läviva teema käsitlemisel on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning tolerantset osalemist ja rahvuslikkust.

III arengutase

2.5.2.9. Läviv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saama inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust;
- 4) arutlema keskkonnaprobleemide üle kodukoha tasandil;
- 5) kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise;
- 6) hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

* Läviva teema käsitlemine keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonnaprobleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnavalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

2.5.2.10. Läviv teema „Mina kui kodanik“

Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama ühiselu tolerantset korraldamist, koostööd ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- 2) tundma õppima ning kaitsma enda ja teiste õigusi, mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- 3) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust;
- 4) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse;
- 5) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära.

* Läbiva teema käsitlemisel on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombad on omased teatud kultuurile.

2.5.2.11. Läviv teema „ Teabekeskond ”

Õpilast suunatakse:

- 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid;
- 3) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise tõhustamiseks.

* Läviva teema käsitlemisel on keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist teksti liiki, hindama selle kvaliteeti. Läviva teema käsitlemine põhineb eelkõige kooli ja õppetöoga seonduvatel praktilistel ülesannetel.

2.5.2.12. Läviv teema „Tervis ja ohutus”

Õpilast suunatakse:

tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;
- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldiseid sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- 5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- 6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

* Läviva teema käsitlemisel pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus).

2.5.2.13. Läviv teema „Väärtused ja kõlblus”

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlbalisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- 3) juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest.

* Läviva teema käsitlemisega teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbalisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu, tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbalisi eeskujusid ja ideaale.

3. ÕPPEKESKKOND

3.1. Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Ahtme Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase individuaalsetele võimetele.

3.2. Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

3.3. Füüsilist keskkonda kujundades jälgib Ahtme Kool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet korraldatakse ka väljaspool kooli ruume (sh kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

4. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE KORRALDUS

- 4.1. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise meetmed koolis on:
- arenguveestlused
 - ainealased konsultatsioonid
 - õpiabi plaan
 - logopeediline abi ehk kõneravi
 - sotsiaalpedagoogi teenus
 - psühholoogi teenus
 - pikapäevarühm
 - kool kaasab vajadusel kohaliku omavalitsuse spetsialiste.
- 4.2. Käesolev kord rakendatakse hariduslike erivajadustega õpilastele selleks, et kõik õpilased, olenemata hariduslikust erivajadusest, tuleksid koolis toime ja suudaksid omandada ettenähtud õpitulemused ning elus toime tulemiseks vajalikud pädevused.
- 4.3. Õpilase abistamine ja nõustamine on õpetaja igapäevane ülesanne. Aineõpetajal on võimalus määrata õpilast abistav tugisüsteem. Kui aineõpetaja poolt määratud tugisüsteem ei ole andnud rahuldavat tulemust õppetöös, kutsutakse kokku tööühm, kus tuleb kõigi osapoolte kaasamise abil leida leitakse täiendavaid lahendusi õpilase toetamiseks.
- 4.4. Õpilaste õppimist ja arengut toetavas tööühmas osalevad:
- klassijuhataja
 - aineõpetaja
 - logopeed
 - sotsiaalpedagoog
 - psühholoog (olemasolul)
 - vajadusel pikapäevarühma kasvataja
- 4.5. Tööühma ülesanded on:
- õpilasele sobiva tugisüsteemi määramine;
 - õpilasega toimunud töö analüüs ja tulemustest kokkuvõtete tegemine;
 - rühmaliikmetevaheline infovahetus.

4.6. Individuaalne õppekava (IÕK). Koostamine ja rakendamine.

Individuaalõppekava koostatakse mistahes klassis, õpilastele, kes vajavad kooli õppekavast erinevat õppesisu ja tingimusi ühes või mitmes aines või ainelõigus.

IÕK rakendamise etapid

- õpilase arengu kirjeldamine/ hinnang
- eesmärkide püstitamine, vajaliku eriabi määramine
- õppeprotsessi määramine
- IÕK korrigeerimine
- hinnang õppeaasta lõpus

Individuaalne õppekava koostatakse kõigile toimetuleku- või hooldusõppel olevatele õpilastele.

Toimetuleku- või hooldusõppel olevale ning vajadusel lihtsustatud õppel õppivale õpilasele koostatakse igaks aastaks individuaalne õppekava, kus esitatakse:

- 1) üldised andmed õpilase kohta;
- 2) õpilase pedagoogilis-psühholoogiline kirjeldus ja õpilase tervisliku seisundi kirjeldus;
- 3) erisused õppesisus ja õpitulemustes;
- 4) õpilasele rakendatavad meetmed või õppe läbiviimise eritingimused, sealhulgas õppevara kohta;
- 5) õpitulemuste ja arengu hindamise kord, sealhulgas hindamisviisid ja vahendid, õpilase arengule tagasiside andmise viisid ja vahendid;
- 6) individuaalse õppekava rakendamise aeg;

- 7) individuaalse õppekava koostamise ja täitmisega seotud isikud ja nende kohustused.

5. HINDAMISE KORRALDUS

5.1. Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

5.2. Kujundav hindamine

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 2) Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivsiooni.
- 5) Kujundava hindamise ühe vahendina kasutatakse õpimappi, kui õppimise päevikut, mis sisaldab õpilase õppetöid ja õpetaja lühihinnanguid.

5.3. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 1) Ainekavas kirjeldatud õpitulemusi lihtsustatud tasemel õppivate õpilaste puhul hinnatakse 2.-9. klassis numbriliste hinnetega viiepallisüsteemis, kus hinne «5» on «väga hea», «4» – «hea», «3» – «rahuldav», «2» – «puudulik» ja «1» – «nõrk». 1. ja 2. klassis õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel võib mõnes või kõigis õppeainetes kasutada hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.
- 2) Hindamine lähtub kõikides ainetes õppe-eesmärkidest. Numbriline hinne näitab nõutava õpitulemuse ja saavutatud õpitulemuse suhet.
- 3) Toimetuleku- ja hooldusõppe tasemel õppivate õpilaste puhul kasutatakse hindamisel ainult sõnalisi hinnanguid:

Hinnanguga THT (tuleb hästi toime) - hinnatakse suulist vastust, kirjalikku tööd, praktilist tegevust või selle tulemust, mis on täiel määral vastav õppekava (ka ind õppekava) nõuetele.

Hinnanguga TT (tuleb toime) - hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid puudujääke vastava kooliastme pädevustes.

Hinnang VTT (vahel tuleb toime)

Hinnang TTA (tuleb toime abiga) rakendatakse neljatiselt:

- 1) Hinnang TTS (tuleb toime sõnalise abiga).

- 2) Hinnang TTE (tuleb toime eeskuju või näidise järgi).
- 3) Hinnang TTK (tuleb toime koostegevusel).
- 4) Hinnang TTF (Tuleb toime füüsilise abiga)

Hinnangut ETT (ei tule toime) ei kasutata kokkuvõtval hindamisel, sest viitab vajadusele muuta individuaalset õppekava.

Hinnangud TTS, TTE, TTK, TTF tähistavad õpitulemust, mis üldiselt vastavad õppekava nõuetele, kuid nende pädevuste/õpitulemuste saavutamiseks vajab õpilane olulisel määral täiskasvanu juhendamist. Neid hinnanguid kasutatakse, kui õpilane osaliselt (reeglina) saavutab (näit. osaesmärgi üldeesmärgist) nõutava õpitulemuse

- 4) „Puudulikke“ („2“) ja „nõrku“ („1“) hindeid püütakse ennetada. Nimetatud hindeid saab parandada, kui õpilane on täitnud kõik õpitulemuste saavutamiseks vajalikud ülesanded, on vastu võtnud kooli poolt pakutava õpiabi.
- 5) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine õppeperioodihinneteks ning õppeperioodihinnete koondamine aastahinneteks. Kokkuvõtvalt hinnatakse kõiki õppeaineid õppeperioodide kaupa.
- 6) Kokkuvõtva hinde võib panemata jätta, kui õpilane on põhjusega puudunud üle 50% vastava aine tundidest või tal on sellest tulenevalt sooritamata planeeritud hinnatavad õppeülesanded. Õpilasele leitakse sobiv tugisüsteem võlgnevuste likvideerimiseks.
- 7) Aastahinde aluseks on kokkuvõtvad hinned. Kokkuvõtva hindamise sagedust kirjeldatakse ainekavades.
- 8) Õpilase täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu. Iga juhtum vaadeldakse eraldi ja lähtuvalt probleemist.
- 9) Õpilasi ja vanemaid hinnetest ja hinnangutest teavitatakse Studiumi kaudu.

5.4. Põhikooli koolieksamitöö hindamine

- 1) Koolieksamitööde hindamine toimub vastavalt kooli õppekavas kehtestatud hindamiskriteeriumitele.
- 2) Koolieksami hindeks „nõrga“ või „puuduliku“ saanud põhikoolilõpetaja sooritab korduseksami koolieksamina 10.juuniks. Eksami toimumise kuupäev määratakse kindlaks direktori ja õpilase vastastikusel kokkuleppel. Õpilase taotlusel võib eksam toimuda ka pärast 10. juunit, hiljemalt 25.augustil.
- 3) Koolieksamitega seotud erijuhtumid lahendab õppenõukogu.

6. KARJÄÄRITEENUSTE KORRALDUS

- Läbiva teema „Eluks ettevalmistus ja kutsevalik“ käsitlemine lepatakse kokku õpetajate koostöös.
- Igal kevadel planeeritakse 8., 9. klassidele ametikoolide külastused.
- Tehakse koostööd Virumaa, Võrumaa ja Narva Kutsehariduskeskustega, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusega, Vana-Vigala Kutsekooliga, Virumaa töötukassaga kohalike asutuste ja ettevõtjatega.
- Arenguveestlusel toimub klassijuhataja, lapsevanema ja õpilase koostöö käigus õpilase karjääri planeerimine ja õpilase võimete arutelu.

7. ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

- 7.1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpe.

- 7.2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- 7.3. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- 7.4. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õpeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeperioodi algul.
- 7.5. Infot edastatakse lastevanematele õpilaspäeviku ja kooli kodulehe, Stuudiumi, teadetetahvli kaudu, e-maili või telefoni teel.
- 7.6. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga üks kord õppeaasta jooksul arenguveestlus, mille põhjal lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Arenguveestlustes osalevad õpilane, klassijuhataja ja vanem (hooldaja).
- 7.7. Arenguveestlust viiakse läbi vastavalt kooli direktori poolt kehtestatud arenguveestluse korraldamise tingimusele ja korrale.
- 7.8. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub direktor kokku lastevanemate üldkoosoleku vähemalt üks kord aastas.

8. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

8.1. Koostöö klassijuhatajaga

Aineõpetaja pöördub klassijuhataja poole, et koos selgitada välja võimalused õpilase abistamiseks ning koostöö viis. Klassijuhataja teostab nõustamist, lähtudes iga oma klassi õpilase vajadusest. Klassijuhataja kasutab vajadusel aineõpetaja, koolilogopeedi, lapsevanema abi. Koostöös sotsiaaltöötajaga on klassijuhatajal võimalik välja selgitada õpilase puudumiste põhjus ja vajadusel õpilane kooli toimetada. Samuti on võimalik tuge pakkuda õpilasele, kelle kodused sotsiaalsed olud ei võimalda täisväärtuslikult koolielust osa saada.

8.2. Koostöö lapsevanemaga

Koostöö lapsevanemaga toimub info vahetamise eesmärgil. Koos selgitatakse välja eesmärgid ja tegevused õpilase õppetulemuste parandamiseks.

Koolis viiakse läbi:

- 1) Lastevanematega suhtlemise tund – ülekoolline üritus lastevanematele
- 2) Lastevanemate kool – klassijuhatajate ja sotsiaalpedagoogi koostöö
- 3) Lastevanemate pedagoogiline harimine- peres optimaalsete tingimuste loomine, tervisliku eluviisi edendamine.

8.3. Aineõpetaja konsultatsioonitundides osalemine

Aineõpetaja kohustab õpilast käima õpetaja poolt kindlaks määratud konsultatsioonitundides, mis on teatavaks tehtud kooli stendil ja kodulehel. Aineõpetaja võib konsultatsiooniaegu õpilastega kokku leppida vastavalt vajadusele ja ametliku konsultatsioonitaja väliselt.

8.4. Koostöö logopeediga

Logopeedilist abi rakendatakse kõne-, õigekirja- ja lugemishäiretega õpilastele. Logopeedi ja aineõpetaja vahel toimub koostöö. Logopeed seab vajadusel sisse õpilaste individuaalsuse kaardid. Õppetöö sõltub õpilase kõnearengu tasemest. Olulise osa hõlmab kõnearenduslik töö.

8.4. Pikapäevarühma kasvataja kaasamine

Aineõpetaja pöördub pikapäevarühma kasvataja poole selleks, et pikapäevarühmas võimaldataks õpilasele koduste õpiülesannete täitmist pikapäevarühma kasvataja järelevalve all. Pikapäevarühma kasvataja

annab vajadusel infot aineõpetajale, kui õpilasel on pikapäevarühmas tekkinud iseseisvate õppeülesannete täitmisega raskusi.

8.5. Õpetaja töökava

Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õppekursiooni, muuseumiõppe, õuesõppe tunnina või õppekäiguna. Töökava koostamine ja arendamine kuulub klassiõpetaja ja aineõpetaja pädevusse.

Klassiõpetaja ja aineõpetaja koostavad kooli õppekava alusel oma töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid võimeid ja kooli materiaalseid ressursse.

Klassi- ja aineõpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpetajatevahelist koostööd, õpetajate- ja kasvatajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökavad on vormistatud õppeperioodi kalenderplaanina.

Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi.

Näidatud on:

- teemad ja olulisemad alateemad
- eeldatavad õpitulemused
- õppekirjandus ja muu materjal.

Töökavad esitatakse õppealajuhatajale tutvumiseks kaks korda aastas: esimesel poolaastal on töökavade esitamise tähtaeg - 30.september, teisel poolaastal – kolmanda õppeperioodi esimene päev.

Koduõpe: esimesel õppeperioodil on töökavade esitamise aeg – 30.september, teistel õppeperioodidel on tähtaeg õppeperioodi esimene päev.

9. AHTME KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub taotluse alusel, mis tuleb esitada õppealajuhatajale kirjalikult koos ettepanekute ja põhjendustega.

Kooli direktor määrab õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma. Töörühm vaatab läbi esitatud ettepanekud, teeb vajadusel õppekavas muudatusi ning esitab õppenõukogule heakskiitmisele.

Lisa 1 Lihtsustatud õpe

Lisa 2 Toimetulekuõpe

Lisa 3 Hooldusõpe